

ლე სწორ გზასო, გამომყენიო. და გა-
ყოლია. ანჩაბაძემ შეიყვანა თურმე
ის კაცი წერილი გზით ტყეშ და
ცოტა ხანს შემდეგ გამოვიდა და ორ
მუშას უთხრა: კაცი შემომაკვდა, წა-
მოდით და დამარხევინ ეთო. მუშებმა
ჯერ უარი უთხრეს; მაგრამ, როდესაც
ტიტუმ უთხრა: თუ არ მომექმარებით,
მე ვიტუვი, რომ თქვენ მოჰკალით
კაცი, შეშინდნენ და დათანახმდნენ.
წავიდნენ და დამარხეს ჩალევადარი.

„იმ ღამეს იფიქრეს ალბათ მუშებ-
მა ამისთანა საქმისთვის დავიკარგები-
თო, წავიდნენ მამასახლისთან და
უთხრეს ტიტუ ანჩაბაძე კაცი მოჰკალა
და ამა-და-ამ ადგილს არის დამარხუ-
ლით. ტიტუს ჭიოთხა მიმასახლისმა,
მართლა თქვენ გიქნიათ ამისთანა
მკვლელობა, თუ არა? მას უპასუხე-
ბია, მართალია, შემომაკვდა, ფული
ქონდა მეგონავო და არ ქონია. მეორე დღეს გაგზავნეს მაზრის ექიმი
და გამომძიებელი.

„ტიტუ ანჩაბაძე ტყეში გაიქცა. მინ
არის ჩალევადარი, ჯერ არ უცვნიათ.

„ამისთანა შემთხვევები ხშირია
ჩეენკენ, საუბედუროთ, უფრო თავად-
აზნაურებს აბრალებენ.

„ექიმმა დამარხული კაცი ამოილო
საფლავიდამ, ნახა, კისერზედ შემო-
უკრავს ჩხალი, მაგრამ თავი კისერზედ
მოცილებული არ ჰქონდა.“

**მართული ენა თელავის ჭ. ნინოს
სასწავლებელში.*)**

მოგეთქს შირში ურჩახვენ,
მეტეს პირს უგადავო.
ჭირული დარჩენა,
(დასასრული)

უკა დრო, როდესაც არც ერთ
კლასში არ ასწავლიდნენ ქართულს
ენას. უკა დრო, როდესაც უკველ
კლასებში ასწავლიდნენ, მოსამზადე-
ბელ კლასს გარდა, და არის აწინდე-
ლი დრო, როდესაც ამ უკანასკნელ
კლასშიაც ასწავლიან სამშობლა ენას.

აი ამ დროს, როდესაც ქართულ
ენას მიანიჭეს უფლება უკველს კლას-
ში, თავად-აზნაურთა კრებამ შესწირა
ბანკის ნალი მოგებილა ასი თუმანი
ქართული ენის წარმატებისთვის. უსე
ეგონება კაცს ამ შეწირულებით
კრებას ნიშანი მოუგია სასწავლებლის
მთავრობისათვის, თუ თქვენ მართლა
განიძრახეთ ქართული ენის წარმატე-
ბა და ეს მხოლოდ მოჩევნება არ
არის, აი გწირავთ ას თუმანს და
დავინახავთ, თუ რა ნაირადა მოიხა-
რებთ ამ შემწეობას და განაძლიერებთ
ქართულს ენას.

რა საკირველია, სასწავლებლის
მთავრობამ, თუ უნდა, რომ შემდე-
გისთვისაც არ მოაკლეს ამისთანა
შემწეობა, საქმით უნდა აჩენის ნა-
ცოფი ამ შემოწირულის ფულისა.
მედი არის, რომ სასწავლებლის
მთავრობა იმავე წყაროდამ მისცემს
ჯამაგირს, გაკვე ჭრებ თითო მანეთს,
ქართული ენის მასწავლებელს, საი-
დამაც ამას აძლევდა აქამიდე. მხო-

ლოდ იმ ერთი გაკვეთილის ფასს კი
დაჯილდოვებს, რომელსაც ქართუ-
ლი ენის მასწავლებელი აძლევს მუქ-
თად მოსამზადებელ კლასში. მაშასა-
დამე ქართული ენის გაკვეთილების
რიცხვი რომ ხელოულებელი დარჩეს,
მაშინ სასწავლებლის გამცემის მხო-
ლოდ ერთი გაკვეთილისთვის დაეხარ-
ჯება ფული.

მაგრამ განა საკმაო არის მოსამზა-
დებელ კლასში ორი გაკვეთილი სამ-
შობლი ენისა, როდესაც ეს ენა ისე
უნდა იყოს დაყენებული, რომ წინ
უნდა უძლოდეს, წინა-მორბედი უნდა
იყოს სხვა საგნებისა, ესე იგი სამშობ-
ლო ენამ უნდა გააცნოს ქართული
სირცეების მნიშვნელობა, მათი თვი-
სება და კანონები, რომ მით გაუ-დ-
ვილდეს უმატებოს უცხო ენის სიტ-
ცვების ადგილად გაგება და შეთვისე-
ბა? მე ვგონებ, რომ ორი გაკვეთი-
ლი ძლიერ ცოტა არის. მოსამზადე-
ბელ კლასში, ჩემის აზრით, არ შეიძ-
ლება დღეში თითო გაკვეთილზედ
ნაკლები იყოს.

მაგრამ ამ სურეილის განხორციე-
ლებას სასწავლებელში იმდენი დაბრ-
კოლება დახვდება, რომ ჩეენი ნატვ-
რა კეთილ სურეილად დარჩება ქა-
ლალდზედ. ნორმალურს კლასებში
არის დადებული თითოში ორი გა-
კვეთილი ქართულის ენისთვის. რასა-
კეირველია, ეს რიცხვი ძლიერ მცი-
რება მისთვის, რომ ქალებმა წესირ-
შემთხვევები არ მოიპოება არც ქარ-
თული და არც რუსული. მაშასადამე
ურიგო არ იქნება შემოწირული ფუ-
ლიდამ მცირედი ნაწილი გადიდოს
სასწავლებელში საყმაწეილო ბიბლიო-
თეკის დასარსებლად.

ბოლოს ერთ ნაკლულევანებასაც
უნდა მიეკციო ურჩალება. მს გახ-
ლავთ გალობის უარ-ყოფა წმ. ნი-
ნოს სასწავლებელში. ჩეენი დროში
პედაგოგიამ გალობას მისცა უკველა-
თვის, ყრუებს გარდა, თვალსაჩენი
ადგილი სასწავლებელში საზოგადოდ,
მაშასადამე უმეტესად ქალთა სასწა-
ვლებელში. აქ კი, ჩეენთვის აუსწენ-
ენელის გარემოებათა გამო, დაარსე-
ბილამ სასწავლებლისა განდენილი
იყო გალობა საზოგადოთ სასწავლო
საგანთა სიისაგან. რა იქნებოდა ამის
მიზეზი, თუ ერთი მხოლოდ უმეტრე-
ბა და სიყრუე არა? ბერნი ამ მოე-
ლენას უფლებას აბრალებენ, მაგ-
რამ ეს ტყუილი აზრია, თვალების
ახვევება. თუ ესევე უფულო და ღა-
რიბ-ღარის სასწავლებელი, თუ ეს
მართალია, იმდენს მეცანიერებას
ეწევა, რომ თითქმის ძალა-უნდებურად
ართმევს ქალების დედ-მამას ცეკვა-
ბის მასწავლებლისთვის ჯამაგირის მი-
საცემად, დავივერო, რომ იგივე სას-
წავლებლის ხელმძღვანელი კერძო-
ბერებდენ თხუთმეტის წლის განმე-
ლობაში გამოეჩინა რაიმე წყარო გა-
ლობის მასწავლებლისთვისაც.

მაგრამ უკელავრით სჩანს, რომ
გალობა არათრათ მიაჩნიათ ქალების
სწავლა-განათლებაში. მართალია, ხში-
რად უჩნდებოდა სასწავლებელს მუქ-
თა მასწავლებლები გალობისა, რო-
მელთა შორის იყვნენ გალობის კარ-
გი მცირედი, მაგრამ ამათ სწავლე-
ბას მაგდენი ნაყოფი არა ჰქონია,
რაღაც მუდმივი და ხანგრძლივი რა-
ყოფილი და მასწავლებლებსაც ჯე-
როვანი პატივი და ურჩალებელია არა
ჰქონიათ ესიგანაც ჯერ-ყო. მხლაც
ჰყავს სასწავლებელს გალობის მუქთი

ნური კეშმარიტება, რომ მხოლოდ
ერთი გაკვეთილები გონებას ვერ გა-
უსხიან მოსწავლეს. საქმეც იმში
გახლავთ, რომ ამ ანბანური კეშმა-
რიტების აღსრულებას მკაცრად სდევ-
ნიან სასწავლებელში იმ ყოვლად
შემცდარი აზრის მიხედულობით, ვი-
თომც სხვა, გაკვეთილებს გარდა, წიგ-
ნების ანუ სტატიების კითხეა ამცი-
რებელის, ამდაბლებელის ზენობითად
და გონებითად ქალთა ბუნებას. მხოლოდ
ქართული წიგნების კითხეას, რომ
ეს მოსდით ქართული ენის შერის-
მიებითაო, მაგრამ საკირველი ის
არის, რომ ესრეთი აღკრძალება, რო-
გორც წევითაც შეენიშნეთ, შეეხება
რუსულს ენაზედ დამტკიცილ წიგნებ-
საც. მე არ მინდა დავიჯერო, ვი-
თომც ეს იყოს შედეგი ქალთა ზედა-
მხედელების ანუ ხელმძღვანელობის
პედაგოგიურის ერთ მხრიულის განათ-
ლებისა; მე ამ მოვლენას უფრო უფუ-
ლობას გაბრალება, რაღაც, შეუძ-
ლებლების გამო, საკითხავ უმაწე-
ლებელი და დაუჯდება, არც შესა-
კირული და დამოკიდებული მისი
სისრულეში მოყვანა, ჩეენი თანა-
მოაზრიერი შეიქმნებან.

აღწერილიდამ მკითხველი ნათლად
ჰქედავს, რომ ჩეენი სურვილი ფრითო
არ არის და საძნელო აღსარულებ-
ლად, თუ სხვანც, ანუ ისინი, ესი-
ზედაც არ იქნება შემოწირული ფუ-
ლიდამ მცირედი ნაწილი გადიდოს
სასწავლებელში საყმაწეილო ბიბლიო-
თეკის დასარსებლად.

ბოლოს ერთ ნაკლულევანებასაც
უნდა მიეკციო ურჩალება. მს გახ-
ლავთ გალობის უარ-ყოფა წმ. ნი-
ნოს სასწავლებელში. ჩეენი დროში
პედაგოგიამ გალობას მისცა უკველა-
თვის, ყრუებს გარდა, თვალსაჩენი
ადგილი სასწავლებელში საზოგადოდ,
მაშასადამე უმეტესად ქალთა სასწა-
ვლებელში. აქ კი, ჩეენთვის აუსწენ-
ენელის გარემოებათა გამო, დაარსე-
ბილამ სასწავლებლისა განდენილი
იყო გალობა საზოგადოთ სასწავლო
საგანთა სიისაგან. რა იქნებოდა ამის
მიზეზი, თუ ერთი მხოლოდ უმეტრე-
ბა და სიყრუე არა? ბერნი ამ მოე-
ლენას უფლებას აბრალებენ, მაგ-
რამ ეს ტყუილი აზრია, თვალების
ახვევება. თუ ესევე უფულო და ღა-
რიბ-ღარის სასწავლებელი, თუ ეს
მართალია, იმდენს მეცანიერებას
ეწევა, რომ თითქმის ძალა-უნდებურად
ართმევს ქალების დედ-მამას ცეკვა-
ბის მასწავლებლისთვის ჯამაგირის მი-
საცემად, დავივერო, რომ იგივე სას-
წავლებლის ხელმძღვანელი კერძო-
ბერებდენ თხუთმეტის წლის განმე-
ლობაში გამოეჩინა რაიმე წყარო გა-
ლობის მასწავლებლისთვისაც.

მაგრამ უკელავრით სჩანს, რომ
გალობა არათრათ მიაჩნიათ ქალების
სწავლა-განათლებაში. მართალია, ხში-
რად უჩნდებოდა სასწავლებელს მუქ-
თა მასწავლებლები გალობისა, რო-
მელთა შორის იყვნენ გალობის კარ-
გი მცირედი, მაგრამ ამათ სწავლე-
ბას მაგდენი ნაყოფი არა ჰქონია,
რაღაც მუდმივი და ხანგრძლივი რა-
ყოფილი და მასწავლებლებსაც ჯე-
როვანი პატივი და ურჩალებელია არა
ჰქონიათ ესიგანაც ჯერ-ყო. მხლაც
ჰყავს სასწავლებელს გალობის მუქთი

მ

მეშვიდე კეირიაკის ოთხშაბათს, ე. ი. წინა დღეს დაითომობისა.

დღესასწაულობა დოდოსი, შედგენილი საუთარის აულოთითა და საგალო-ბელითა, გარდახადება ქართველთა-ვან დღიდგან მისის გარდაცვალებისა.

თუმცა წმ. დოდოს უდაბინ მე-ჩეიდმეტ საუკუნიდგან გაუქმდებულია; მანც მსასოებელნი ქართველნი ყო-ველს წელს მიღიან სალოცავად, სა-დაც თვალით სჩანს საფლავი ამ წმინ-დისა.

დღეს ნამდვილათ შევიტყეო, რომ წმ. დოდოს საფლავი გაუხსნიათ, იქიდგან ამოულიათ ძელები და წაუ-ლიათ.

ვისა? როგორ? ვისი ზანკარგულე-ბით? ან განა შეიძლება უწოდებული მთავრობისა ანუ საზოგადოებისა მოხ-დეს ამ გვარი საქმე? აი მე მოკლეთ მოგასხეროთ, როგორათაც მიამბო თან დამსწრე ამ საქმეში პირმა.

ბატონი საბინინი ბრძანებულა და-კით გარესჯის უდაბნოში ამ წარ-სრულს დიდმარხებას; იქიდგან ის წა-სულა დოდოს მონასტერში, შესულა იმ მცირე ეკკლესიაში, სადაც იყო პლიტა დოდოს საფლავისა ზედ გამო-სახულებით ამ წმინდის სახისა, დაუნ-გრევიათ პლიტა და ამოულავგებია იქიდგან ბ. საბინინს ძელები, შიგვე უნახათ ხის ჯვარი, როგორც მნახ-ველი ამტკიცებს უბრალო გრაკლის ჯოხისა.

ბ. საბინინს ძელები წაულია და-კითის უდაბნოში და ჩაულავებია მის-ვან განშადებულს კუპოში; ხოლო ჯვარი კი წაულია პეტერბურლში ვი-თომი საჩერებელად ანუ შესამყა-ბლად ვერცხლში. საფლავში დარჩო-მილს მტვერს ვერეთვე დაუერტვლილ შესამოსელს კი მიწა მიეაყარეთო, — დაუმატა დამსწრე.

არ ვიცი, რაოდენათ უნდა იყოს გასათცებელი ამ გვარი საქმე უვე-ლასთვის, ეინც კი წაიკითხავს ამას, მაგრამ უფრო იმისთვის, ეინც მივა წმინდის გრძნობით მამა დაკითის საფლავის თაყვანის-საცემლელად და ერთბაშათ დაინახავს იქვე წმ. დოდოს კუბის! ან რატომ არ უნდა იკოდეს უმაღლესმა, მთავრობამ ეს საქმე?

ვანე ბერძნები.

ზერილები რედაქტორთან

ბატონო რედაქტორი!

1879 წელში ბ. ივანე სეიმონის-ძემ მესხმა გამომიწერა მე თქენის გაზე-თით: „თავი გამართლეთ, რომ ზა-ლავებისთვის ფული არ გაგრგზანია მათის ხმების მოსასყიდლათო და რო-ცა მე მოვთხოვ მას საფუძველი ამ გვარ შეწარებისა, გამომიცადა, რომ, როცა მიხეილ ზალავამ დაპყარა ხმა უნერგან მასთან ფულის გაგზავნაზე, შენ სთქოთ, რომ: ვა თუ ჩემი ძმა გააბრივესო და ამ სიტყვებმა მოგვ-წყვიტეს წელი და გულით. —

თუ გინდა კიდეც მეთქეს ეს სი-ტყვები, აბა ერთი მიბრძანეთ — რა

დამტკიცება არის ესა? მაგრამ მე ესეც არ მითქვამს. მე ესთქევი მთელს კრე-ბაში რამ უე ცილის-წამება იმ ნაირი მოულოდნელი და მოუსაჩრებელი არის-მეთქი, რომ თავ-დაპირველად ვერც კი გავგედე, რომ ჩემის მოწინაადმდეგ გებითვალი, იმის შემდეგ, რაც რომ დღის წინ თქენსაც გაზეთში იყო დაბეჭდილი, რომ: მე საზოგადო კრებაში კანდიდატების დასახელების დროს გამოვაცხადე *), რომ მე ჩემთვის არასფერს არ ეყებ, რომ მე გაეცი ბრძოლაში მხოლოდ იმ ბოროტი სისტემის მოსასპობლად, რომელიც, ჩემის აზრით, დღეს ჰუფეს ყოველს ბანკის საზოგადო კრების სხდომებზე და განსაკუთრებით ბანკის გამგეობის წევრების ამორჩევაში და რომელსაც ცული გავლენა აქცი საზოგადოების მიმართულებაზე. და თუ ამ სისტემის მოსასპობლად ბ. დოლაბერიძე აიღებს ხელს კანდიდატობაზე, არც მე ვიყრი მაშინ კენჭა. მე ვკონცე რომ ეს ფაქტი საკმაო იყო; მაგრამ ეს კიდე არასფერი: ვინემ მე ამას გამოვაცხა-დები და ვნებ თ. ნ. დალინი და-სახელდებოდა კანდიდატით, ჩემის მხრით გარდაწყვეტილი იყო, რომ თუ ბ. დოლაბერიძე გაშავდებოდა, მე მაშინვე ხელი უნდა ამელის კენჭის-ყრაზე და თანამდებობაზე, თუ ამორჩეული ეკიმებოდა, მაშინ. მ. გარ-დაწყვეტილება იკოდა მოავალმა პი-რებმა, სხვათა შორის თ. პავლე ზუ-მანოვმა, თ. პირილე ლორთქიფნი-ძემ, ნ. ნიკოლაძემ, თ. ლევან თუ-მანოვმა, ალექსი ჭიჭინაძემ, თ. დი-მიტრი დალინმა, თ. ნადრია მრის-თავმა, თ. პეტრე ჭულუკიძემ, თე-მურაზ ლევავამ, თ. ლასა და პარმენ ლორთქიფნიძებმა, თ. პირილე და-ლინმა და უნდა სკოდნოდეს თ. უ-შანგ დალინს, ნიკ. დალინის მამას. ჩემი დაწერილი პატარა სიტყვა ამ შემთხვევისათვის, კენჭის ურამდის, ერთის თუ ორის დღის წინეთ გამო-მართვა თ. პირილე დალინმა, ალარ დაუბრუნებია მერე და დღესაც მას აქვს სენაკის მაზრაში.

მე ამბაე გაიგო ყოველმა კაცმა, თეინიერ თქენის კორრესპონდენტის; ხომელის მე ისეც რომ ყოფილი იყოა, რომ მითო დაბუგება შეიდასი-ათა, მანა-თამდის და მერე ერთად გამოტანა გასასყიდლად უეჭველად დაკლებდა მათ ფას. მას ასახსნელად მე მოე-კენე მაგალითი და ამაზე მხოლოდ ერთმა ბ. მიხაილ დარაბერიძემ წა-მოიძალა: — ზღაპარი არ გვინდო! ის მაშინვე შეაჩერა თავს-მჯდომარემ და მე გვათავე რაც სათქმელი მქონდა. პირილესპონდენტმა კანდიდატებს ერთათ ეყა-კენჭი ხუთს ურნაში და მეორე, მე რომ წინ-და-წინ ხელი ამელო, შე-მობდენ, და მალინ საფუძველიანა-თა, რომ ჩემთვის, ერთომ შემოეძახოს უკრავდეს ნაწილს კენჭის. და მეც ხმა გამეცმიდა.

თქენის კორრესპონდენტს იქნება

თავისი ანგარიში ჰქონდა ნამდვილი დაეფარა; მაგრამ, მე მიკვირს, თქენი რაღა სიმართლე გქონდათ გეთქვასთ, რომ მე 300 თუმანი დაეხარჯე და ლოლაბერიძის დასის კაცად უნდა ჩა-ვითვალო, იმის შემდეგ, რაც რომ დღის წინ თქენსაც გაზეთში იყო დაბეჭდილი, რომ: მე საზოგადო კრებაში კანდიდატების დასახელების დროს გამოვაცხადე *), რომ მე ჩემთვის არასფერს არ ეყებ, რომ მე გაეცი ბრძოლაში მხოლოდ იმ ბოროტი სისტემის მოსასპობლად, რომელიც, ჩემის აზრით, დღეს ჰუფეს ყოველს ბანკის საზოგადო კრების სხდომებზე და განსაკუთრებით ბანკის გამგეობის წევრების ამორჩევაში და რომელსაც ცული გავლენა აქცი საზოგადოების მიმართულებაზე. და თუ ამ სისტემის მოსასპობლად ბ. დოლაბერიძე აიღებს ხელს კანდიდატობაზე, არც მე ვიყრი მაშინ კენჭა. მე ვკონცე რომ ეს ფაქტი საკმაო იყო; მაგრამ ეს კიდე არასფერი: ვინემ მე ამას გამოვაცხა-დები და ვნებ თ. ნ. დალინი და-სახელდებოდა კანდიდატით, ჩემის მხრით გარდაწყვეტილი იყო, რომ თუ ბ. დოლაბერიძე გაშავდებოდა, მე მაშინვე ხელი უნდა ამელის კენჭის-ყრაზე და თანამდებობაზე, თუ ამორჩეული ეკიმებოდა, მაშინ. მ. გარ-დაწყვეტილება იკოდა მოავალმა პი-რებმა, სხვათა შორის თ. პავლე ზუ-მანოვმა, თ. პირილე ლორთქიფნი-ძემ, ნ. ნიკოლაძემ, თ. ლევან თუ-მანოვმა, ალექსი ჭიჭინაძემ, თ. დი-მიტრი დალინმა, თ. ნადრია მრის-თავმა, თ. პეტრე ჭულუკიძემ, თე-მურაზ ლევავამ, თ. ლასა და პარმენ ლორთქიფნიძებმა, თ. პირილე და-ლინმა და უნდა სკოდნოდეს თ. უ-შანგ დალინს, ნიკ. დალინის მამას. ჩემი დაწერილი პატარა სიტყვა ამ შემთხვევისათვის, კენჭის ურამდის, ერთის თუ ორის დღის წინეთ გამო-მართვა თ. პირილე დალინმა, ალარ დაუბრუნებია მერე და დღესაც მას აქვს სენაკის მაზრაში.

უმეტესი ნაწილი წევრების კუნ-გადეოთოდნ. ბიბლიოგრაფი

ახლა გადვიდეთ სკანდალზე. მართა-ლია, ერთის თუ ორის საათის წინ კენჭის-ყრამდინ შემოვარდა კორრი-დორში ერთი დედაკაცი და მეცა-ლანძლებით, მართაშვილი კანდიდატით და ეგერ სხვასაც ბევრს რასმე იტყონდა და იქმნება, მაგრამ დაიწინება მისი გამოსაყვარებელი მართაშვილი. მაგრამ ეგერი უემაც მიიღეს თეიოთონება, რომ ეგერი კანდიდატით და ეგერი უემაც მიიღეს თეიოთონება, მერე პოლიტიკური მიმართ გამოსაყვარება აქცი საკმაო იყო; მაგრამ ეს კიდე არასფერი: ვინემ მე ამას გამოვაცხა-დები და ვნებ თ. ნ. დალინი და-სახელდებოდა კანდიდატით, ჩემის მხრით გარდაწყვეტილი იყო, რომ თუ ბ. დოლაბერიძე გაშავდებოდა, მე მაშინვე ხელი უნდა ამელის კენჭის-ყრაზე და თანამდებობაზე, თუ ამორჩეული ეკიმებოდა, მაშინ. მ. გარ-დაწყვეტილება იკოდა მოავალმა პი-რებმა, სხვათა შორის თ. პავლე ზუ-მანოვმა, თ. პირილე ლორთქიფნი-ძემ, ნ. ნიკოლაძემ, თ. ლევან თუ-მანოვმა, ალექსი ჭიჭინაძემ, თ. დი-მიტრი დალინმა, თ. ნადრია მრის-თავმა, თ. პეტრე ჭულუკიძემ, თე-მურაზ ლევავამ, თ. ლასა და პარმენ ლორთქიფნიძებმა, თ. პირილე და-ლინმა და უნდა სკოდნოდეს თ. უ-შანგ დალინს, ნიკ. დალინის მამას. ჩემი დაწერილი პატარა სიტყვა ამ შემთხვევისათვის, კენჭის ურამდის, ერთის თუ ორის დღის წინეთ გამო-მართვა თ. პირილე დალინმა, ალარ დაუბრუნებია მერე და დღესაც მას აქვს სენაკის მაზრაში.

1876 წელში, ერთის საათის წინ კენ-ჭის-ყრამდინ, შემამწყედის ჯგლით-ში, მომეპარებ უკანიდგან და ფრაკის კალთა დამახიერება; 1879 წელში, ერ-თის საათის წინ კენჭის-ყრამდინ, 500 მანების ზალავებთან ქრთამათ გაგ-ზენა შემწამეს და წლეულს ერთის საათისევ წინ კენჭის-ყრამდინ, რომელიც აუ-მოვარდების ამორჩევაში და ჩემი დაწერილი დაწერილის სიტყვა ამ შემთხვევისათვის, კენჭის ურამდის, ერთის თუ ორ

